

CONTINUITY AS A CONDITION OF PROJECT TECHNOLOGICAL APPROACH REALIZATION IN THE EDUCATIONAL FIELD "TECHNOLOGY"

Summary

This article is devoted to the problem of determining the importance of continuity of primary and basic schools pupils' teaching in the conditions of their participation in the engineering activity. The results of research and their practical importance for the implementation of continuity in conditions of modernization of educational "Technologies" field are presented.

Key words: continuity, technology, project design, technological activity.

УДК 378.115:377.1:687.1

Т.М. Васенюк

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНИХ ЗНАТЬ І ВМІНЬ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПТНЗ ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ

Проаналізовано процес формування проектних знань і вмінь фахівців швейного профілю під час конструкторської підготовки. Запропоновано для навчального процесу і процесу виготовлення одягу безрозрахункову методику конструювання на типові фігури 333 розмірності.

Ключові слова: проектні знання, вміння; педагог ПТНЗ, швейний профіль, конструкторська підготовка.

Постановка проблеми. В останні десятиліття актуальними стали проблеми, пов'язані з адаптацією людини у суспільстві. Одним із основних завдань системи національної освіти є підготовка висококваліфікованих фахівців до всіх етапів виробництва товарів масового споживання високої якості. Показником підготовки є професіоналізм, що відображається в отриманих нових знаннях, вмінні використовувати їх на практиці; вмінні приймати рішення у різних ситуаціях. Існуюча система підготовки висококваліфікованих фахівців має бути приведена у більш сучасну та ефективну відповідність до потреб економіки країни.

Сучасні процеси освітнього простору, що відбуваються у світі і частиною яких є інтегративні процеси, що несуть у собі великий потенціал для розвитку освіти у нашій країні, роблять нагальним завдання підготовки фахівця, здатного до проектування власної діяльності у різних соціокультурних ситуаціях, готового знаходити шляхи рішення проблем незалежно від поодиноких обставин, виробляти особливу стратегію професійного мислення, поведінки і діяльності. У зв'язку з цим однією із умов успішності особистості є здатність до проектної діяльності, яка надає творчого характеру педагогічній професії, визначає її інноваційний характер.

Поняття "проектна культура", "проектна діяльність" стають все більш актуальними в педагогічній науці і практиці. Педагогічне проектування є важливою складовою праці сучасного педагога. Як інтегральна якісна властивість професійної діяльності, вона характеризується наступними проявами: прагнення до цілеспрямованого перетворення соціуму; ціннісною орієнтацією і реалізацією; відмовою від централізму у проектувальній діяльності, опорою на ідеї людино-, культуро-, природо-, і соціодолітності освітньої системи; критеріальним характером відбору альтернативних педагогічних засобів, їх залежністю від необхідності реалізації конкретної функції, вірогідним характером можливих рішень.

Отже, на сучасному етапі соціально – економічних перетворень в Україні розширення змістового поля професійної діяльності, зміни професійно – кваліфікаційної структури кадрів згідно з реальними потребами ринку праці і вимогами до якості виробничого персоналу детермінує перегляд концептуальних основ професійно-педагогічної освіти. Особливе значення мають вимоги до професійних якостей майбутнього педагога ПТНЗ, що передбачають наявність особистого творчого потенціалу, глибоке розуміння педагогічних явищ.

Вищі навчальні заклади готують студентів до професійно-педагогічної діяльності у системі професійно – технічного навчання для вирішення стратегічних завдань, сформульованих у Законах України "Про освіту" (1996), "Про професійно – технічну освіту" (1998), Державній національній програмі "Освіта" ("Україна XXI століття") (2000), "Про вищу освіту" (2002), Національній доктрині розвитку освіти (2002), "Основних напрямках реформування професійно – технічної освіти в Україні" (1996), Концепції державного стандарту професійно – технічної освіти (1998), Концепції розвитку професійно – технічної (професійної) освіти України (2004), Концепції розвитку професійно – технічної освіти в Україні на 2010-2020 роки, Концепції Державної цільової програми розвитку професійно – технічної освіти на 2011-2015 роки та інших нормативно – правових актах.

Сутність системи підготовки кадрів вищої кваліфікації – майбутніх педагогів ПТНЗ визначається пріоритетним значенням підготовки для економіки України конкурентноздатних, високопрофесійних і

компетентних фахівців. Вузівська підготовка майбутніх педагогів ПТНЗ спрямована на формування людини, здатної орієнтуватися в складних і педагогічних і фахових ситуаціях, спроможної швидко приймати правильне рішення і оволодівати найновішими технологіями в області інженерії, тобто здібної підготувати творчу самостійну особистість і висококваліфікованого фахівця для суспільства.

Щорічно професійним навчанням охоплюється близько півмільйона юнаків та дівчат. За оприлюдненими даними різних друкованих джерел в останні роки в Україні відбувається погіршення якості трудового потенціалу, постійно зростає ступінь старіння робочої сили. Якість підготовки робочої сили у більшості випадків не відповідає сучасним вимогам, мобільності та економічної активності в цілому. Вже в 2015 році потреба промисловості у кваліфікованій робочій силі в більшості регіонів України задовольниться лише до 40 відсотків. Поряд з тим, спостерігається з одного боку дефіцит робітничих кадрів за рядом професій, з іншого – їх перенасичення за іншими професіями. Тобто, балансу між попитом і пропозицією на кваліфіковані робітничі кадри на ринку праці не досягнуто.

Одяг є одним з найважливіших предметів першої необхідності, невід'ємною частиною предметного середовища. Історія виникнення одягу іде далеко у глибину століть, до перших сходинок розвитку людства. Матеріалістична точка зору пов'язує походження одягу з кліматичними умовами, а його розвиток – з розвитком продуктивних сил та засобів виробництва. Сучасне швейне виробництво одягу залежить від рівня організації виробництва, ступеню його механізації, методів проектування технологічних процесів, організації управління якістю і кваліфікації кадрів.

Специфіці підготовки висококваліфікованих фахівців для швейних підприємств, проблемам організації професійного навчання учнів ПТНЗ швейного профілю присвячено ряд дисертаційних досліджень. Результати дослідження І. Гриценок [1] свідчать про те, що з 2000 року спостерігається помітне скорочення чисельності майбутніх кваліфікованих робітників швейного профілю. Це явище пояснюється об'єктивними і суб'єктивними чинниками, а саме: низьким рівнем адаптації випускників ПТНЗ швейного профілю до вимог конкретного робочого місця і відсутністю у молоді мотивації до оволодіння робочими професіями швейного профілю через складні умови праці, низьку заробітну плату.

Таким чином, професійна підготовка майбутніх педагогів ПТНЗ швейного профілю до професійної діяльності є однією з основних проблем сучасної освіти і потребує негайного вирішення. Серед умов професійної успішності майбутнього фахівця виділяється здатність до проектної діяльності. Отже, *проблема формування проектних знань і вмінь у майбутніх педагогів ПТНЗ швейного профілю сьогодні стає актуальною* для системи освіти через відповідність потребам формування нової якості педагога та сприяння розвитку творчих здібностей суб'єктів освітнього простору.

Аналіз останніх досліджень. Постіндустріальне суспільство зацікавлене в тому, щоб громадяни були здатні самостійно, активно діяти, сприймати рішення, гнучко адаптуватися до умов життя, що стрімко змінюються. У зв'язку з цим професійна підготовка підростаючого покоління належить до найскладніших у сучасній педагогіці.

Фундаментальні основи професійно-педагогічної освіти розроблялися С. Батишевим, А.Беляєвою, Е.Зеєром, П.Кубрушко, О.Маленко, О.Новіковим та ін.; питання характеру і змісту професійно-педагогічної діяльності розглядалися у роботах В.Безрукової, С. Гончаренка, О.Коваленко, Н.Кузьміної, Н.Ничкало, В.Радкевич та ін.; формування професійно-педагогічної компетентності вивчалися І.Васильєвим, Л.Лебедик, С. Лупінович, А.Павленко, Г.Прокоф'євою, Л.Тархан та ін.; питання підготовки інженерів-педагогів досліджували Л.Горбатюк, С. Гура, Т.Дев'ятьярова, С. Дичковський, О.Макаренко, О.Прохорова, Т.Чаусова, Т.Яковенко та ін.

Професійна освіта, як ланка державної освіти, здійснює підготовку кваліфікованих фахівців з урахуванням перспектив розвитку освіти і удосконалення виробництва.

Сучасний стан швейної галузі і підготовки професійних кадрів для неї останні десятиліття складають проблему, яку намагаються вирішити декілька поколінь вчених. Питання підготовки інженерів-педагогів швейного профілю досліджували Н.Алік, І.Гриценок, О.Здолбнікова, О.Кириченко, Г.Омельченко, М.Рябчиков, Л.Тархан та ін.; дизайн був предметом дослідження у Є.Абаїмової, Т.Агеєнко, Ю.Артем'євої, А.Гавриленко, В.Прусак, Г.Пономарьової, В.Савіна, В. Сидоренка, О.Фадєєвої, О.Яцюк, етнодизайн – Л.Корницької; проблеми культури (професійної, художньої, естетичної) вивчалися О.Артамоною, І.Андрущак, О.Бондаренко, І.Шевченко та ін.; питання педагогічного і художнього проектування досліджувалися Л.Кімовою, Ф.Бандуристим, І.Колесніковою, О.Марущак та ін.; підготовкою фахівців із залученням до проектної діяльності займалися М.Бондаренко, О.Дубасенюк, С. Ізбаш, Л.Кондратова, І.Кольцовська, Л.Лісіна, В.Шеховцова, Г.Шкільова та ін.

Мета статті. Можливості проектної діяльності можуть визначати її роль і значення у реалізації умов успішної соціально-професійної адаптації (Ю.Єгорова, В.Гузєєв, В.Дубов, І.Єрмаков, Д.Пузікова, В.Мігунов, І.Сасова, Н.Солопова, Н.Шельпова та ін.). У контексті вищої педагогічної освіти проблема проектної діяльності вивчалася Л.Колесніковою, Є.Геніке, Г.Ковальчук, М.Елькіним, М.Пелагейченко та ін. Аналіз робіт цих та інших авторів дозволяє зробити висновок про вплив технології навчального проектування на становлення майбутнього фахівця. Особливе місце у педагогічній літературі займає

проблема етапів проектної діяльності, яка знайшла відображення у працях Т.Башинської, І.Бухтіярової, В.Гузєєва, С.Мащенко, С.Пехоти, А.Сиденко та ін.

Здатність до проектної діяльності майбутніх педагогів ПТНЗ залежить від рівня сформованих проектних знань і вмінь особистості у процесі фахової підготовки. Створити новий зразок одягу без знань сучасних методів конструювання неможливо [4]. Тому **метою** нашої статті є аналіз і характеристика змісту навчального матеріалу, необхідного при проектуванні (конструкторський етап) у процесі конструкторської підготовки майбутніх педагогів ПТНЗ швейного профілю.

Виклад основного матеріалу. Основним завданням сучасної освіти є підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності, у якій кожна особистість буде успішною.

Проектування – це визначна стильова риса сучасного мислення, одна з найважливіших типологічних ознак сучасної культури практично у всіх основних її аспектах, що пов'язані з творчою діяльністю людини. Духом проектування пронизані наука, мистецтво і психологія людини у його відношенні до світу, до соціального і предметного середовища.

Проектна діяльність як специфічна форма творчості є універсальним засобом професійно-особистісного розвитку людини, удосконалення оточуючої дійсності і себе. Змінюються завдання професійної освіти, підходи до підготовки фахівців, з'являються нові особистісно-діяльнісні моделі навчання, спрямовані на усвідомлення мотивів діяльності, на розвиток пізнавальних можливостей і творчого потенціалу. Зростання вимог до якості підготовки кадрів і одягу вимагає глибоких професійних знань і творчого підходу до справи від фахівців модної індустрії різних кваліфікацій і етапів виготовлення одягу.

Посилення вимог до професійно-практичної підготовки фахівців різних рівнів зумовлено необхідністю її наближення до міжнародних стандартів якості, скорочення обсягів некваліфікованої та малокваліфікованої праці у процесі проектування і виготовлення одягу, постійним зростанням конкуренції на ринку праці.

Сучасні завдання, поставлені перед швейною галуззю легкої промисловості з підвищення якості і розширення асортименту, багато в чому визначаються якістю підготовки фахівців швейного профілю. Основними процесами, що визначають якість одягу при проектуванні є моделювання і конструювання. Їх необхідно розглядати у тісному взаємозв'язку одного з одним, урахуовуючи ту обставину, що моделі одягу не можуть бути грамотно вирішені без знань сучасних методів конструювання одягу.

Конструювання одягу – складний творчий процес, що включає в себе вирішення завдань технічного і художнього характеру. При розробці креслень базових конструкцій важливо обрати правильне рішення форми виробу одним з конструктивних прийомів і методів технологічної обробки або тим та іншим прийомом разом. У нинішній час трудомісткість підготовки базових конструкцій у загальному процесі створення одягу становить близько 60-70%. При цьому характерною особливістю є використання традиційних методів конструювання, заснованих на площинному вирішенні завдань об'ємного проектування. Полягає воно в отриманні з плоскої тканини та інших матеріалів, що використовуються при проектуванні одягу, просторової форми виробу і рішення зворотнього завдання – побудови розгортки деталей одягу, заданих ескізом або зразком моделі.

Оскільки одяг, що щільно облягає фігуру людини не є закономірною поверхнею (він тільки візуально наближається за силуетом до геометричної фігури), отримати точну розгортку деталей одягу неможливо. *Точність деталей виробу визначається здібностями виконавців.* Отже, всі існуючі в промисловості системи і методики конструювання, що використовуються при розробці конструкції одягу, можуть бути віднесені до наближених способів розгортки [4].

В умовах промислового виробництва до конструкції виробу висувають такі вимоги: зовнішній вигляд виробу має відповідати зразку моделі; *виріб повинен мати добру посадку на фігурі людини; конструкція має бути технологічною*, тобто не трудомісткою у виготовленні з використанням прогресивних методів, які забезпечують високу продуктивність праці і мінімальну собівартість виробу. В умовах індивідуального виготовлення одягу конструкція повинна мати *максимально можливу точність посадки виробу на фігурі з метою скорочення кількості примірок до однієї* і т.д. Отже, кваліфіковане виготовлення швейних виробів передбачає високий рівень знань та вмінь з проектування (конструювання) одягу і професійне становлення майбутніх фахівців прямо залежить від змісту навчального матеріалу, який використовують викладачі у процесі фахової підготовки молоді.

Навчання студентів ВНЗ України проектуванню одягу відбувається за допомогою різних методик конструювання швейних виробів. Вибір методик конструювання пояснюється їх використанням у найближчих ПТНЗ швейного профілю, рекомендаціями Будинків моди та іншими галузевими рекомендаціями. Опитування (бесіда) викладачів вузів, власний досвід роботи засвідчує, що у навчальній і професійно – практичній діяльності фахівців швейного профілю окремі методики конструювання виправдовують себе тільки в окремих ситуаціях. Відсутність єдиної методики конструювання, яка могла б задовольнити вимоги освіти і виробництва країни спричиняє безліч проблем у педагогічній і швейній галузях через незадовільний кінцевий результат – неякісний виріб. Тільки великий практичний досвід

роботи, професіоналізм (компетентність) фахівця допомагає правильно обрати методіку конструювання для навчання своїх учнів (студентів) і для побудови креслення основи виробу при промисловому (масовому) або індивідуальному виготовленні одягу.

Проаналізуємо існуючі методіки конструювання швейних виробів, як потенційний зміст навчального матеріалу з конструкторської підготовки майбутніх фахівців швейного профілю.

У історії швейної промисловості відомі десятки методик конструювання. Велике розмаїття було обумовлено відсутністю єдиних принципів їх створення, і вони, за своєю сутністю, являють собою відображення практичного досвіду авторів у вигляді рекомендацій з технічних прийомів побудови лекал і застосуванню помічених взаємозв'язків у розташуванні окремих конструктивних точок і ліній на кресленні. Не розкриваючи логічного сенсу побудов і розрахунків, автори методик конструювання пропонували готові рішення для виготовлення викрійок певного виду одягу.

На сучасному етапі проектування одягу великого значення набуває пошук більш сучасних методів розробки конструкцій.

Фігури різних за віком та статтю людей відрізняються статурою, формою, пропорцією та іншими показниками. При цьому, як показують сучасні антропометричні дослідження (Т.Цимбал [3] та ін.), жіночі фігури характеризуються найбільшим розмаїттям форм та складністю геометричної поверхні. Більшість наукових праць галузі присвячені саме жіночим фігурам і жіночому костюму, бо вирішення проблем щодо них дає можливість говорити про вирішення проблем галузі в цілому.

Розроблені методіки конструювання на базі антропометричних досліджень – ЄМКО ЦНДШП і ЄМКО РЕВ знайшли широке використання у виробництві одягу на масового споживача. Через велику кількість вимірів фігури, складність розрахунків і побудову креслень їх не використовували при виготовленні одягу на індивідуального споживача у побуті або у місцевих будинках побуту (ательє). Саме тому, фахівці швейної галузі, враховуючи досвід попередніх поколінь і свій власний, пропонували суспільству своє (авторське) рішення проблеми – новий метод побудови креслення основи виробу. Початківцю інколи дуже важко розібратися в існуючих системах та методиках конструювання одягу і ще важче зробити правильний вибір.

Існують різні системи конструювання (муляжна та розрахунково–графічні: розрахунково – мірочна, розрахунково – аналітична, розрахунково – пропорційна) і способи отримання розгорток деталей одягу. Системи і методіки конструювання дають різний ступінь точності креслення. Він залежить від: кількості і якості вимірів фігури; кількості розрахункових формул; кількості математичних дій у формулі; виду формули; кількості послідовних дій побудови; кількості побудови допоміжних ліній і точок.

У ході дослідження нами було зроблено аналіз методик конструювання, запропонованих різними авторами. При цьому призначення літературних джерел було найрізноманітнішим. Детальному вивченню підлягали вітчизняні і зарубіжні методіки конструювання плечових виробів, які пропонувалися різними авторами протягом останніх 50 років (М. Азарова, Г. Безкоровайна, І. Беляєва, Л. Белокурова, І. Братчик, В. Воєводіна, Г. Волевич, М. Головніна, Ф. Горелєнкова, Н. Гур'янова, Р. Дубініна, М. Євтушенко, Н. Єрзенкова, Лин Жак, Л. Жданова, Н. Зіміна, В. Зуйкова, О. Калініна, Л. Климук, О. Коблякова, О. Короткова, О. Костіна, Н. Кузнецова, Л. Луткова, А. Макаренко, О. Матузова, В. Михайлець, І. Ромашкіна, О. Савостицький, С. Садовська, С. Саламатова, Т. Самойлова, Т. Сердюкова, В. Сивак, Н. Сінькова, Ф. Смірнова, З. Тімашьова, Г. Федосєєва, З. Фоміна, Г. Харламова, А. Черемних, Л. Цибенко, Л. Чижикова, Л. Шершньова, К. Янчевська та ін.).

В основу аналізу було покладено кількість необхідних вимірів фігури для побудови креслення основи виробу за даною методикою конструювання; графічні та математичні способи знаходження місцерозташування ліній і точок побудови креслення; графічні способи побудови, математичні розрахунки розхилу та довжини виточок – одного з основних конструктивних елементів одягу; структуру розрахункових формул.

Різні автори методик конструювання пропонують різну кількість розрахункових формул різного ступеня складності. Під складністю формули розуміють кількість математичних дій, які потрібно виконати для отримання кінцевого результату розрахунків.

Розрахункові формули різняться не лише за складністю, а й за видом, що ще більше може ускладнити процес побудови. У конструюванні одягу користуються класифікацією формул, запропованою Г.Труханом. Найбільш прийнятною вважається та методіка конструювання виробу, у якій визначення розмірів деталей здійснюється в основному формулами I виду. Формули цього виду є найбільш доступними, зрозумілими, нескладними для запам'ятовування та розрахунку. Результати аналізу розрахункових формул за видом свідчать, що в методиках конструювання використовуються формули трьох видів.

Жіночий плечовий одяг з вшивним рукавом є класичним. За допомогою креслення основи плечового виробу з вшивним рукавом можна отримати конструкції виробів різних покроїв. У загальному вигляді поверхня жіночого плечового одягу розчленовується конструктивними лініями на спинку, перед (пілочку), два рукави і комір.

Побудову креслень плечових виробів починають з виконання креслень спинки і переду. Креслення рукава і коміра будують пізніше. Їх форму та розміри пов'язують з формою та розмірами відповідних ділянок переду та спинки, які будують на одній базисній сітці.

Незважаючи на велику кількість методик побудови та моделювання конструкцій у ручному та машинному режимах, процес проектування нових моделей одягу залишається складним.

Розкриємо сутність розробленого нами змісту методики конструювання плечового виробу як найпростішого варіанту побудови креслення основи сукні на типову фігуру з використанням констант. Методика конструювання є *безрозрахунковою*, її застосування дозволяє значно скоротити час побудови креслення і повністю виключити помилки у процесі математичних розрахунків.

Основними параметрами жіночого одягу є розмір, зріст і повнота. За даними ОСТ 17-326 – 81 [2] встановлено 137 типових жіночих фігур, на які пропонується здійснювати виготовлення одягу при промисловому виробництві. Ми обрали два основних параметри (виміри фігури), які визначають певний розмірзріст людини і виділили серед встановлених типових фігур 333 найбільш вживані розмірзрости:

Зріст, см. Обхват грудей III, см. Кількість розмірзростів

146 – 151 84 – 96 24

152 – 169 84 – 136 252

170 – 175 88 – 120 54

176 96 – 104 3

Побудову креслення основи сукні пропонується здійснювати за допомогою констант (постійні величини) для визначеного розміру і зросту. Інтервал по зросту складає 1 см, по обхвату грудей – 4 см. Послідовність побудови креслення має таблицю, які вміщують константи.

Таким чином, побудову креслення основи сукні пропонується здійснити на типову фігуру. Необхідні уточнення на конкретну фігуру можна вносити в креслення при перевірці побудови креслення, а також у виріб під час проведення першої примірки. Жіночий легкий одяг, як відомо, відрізняється від верхнього величиною прибавки на вільне облягання і більшою різноманітністю.

Висновки. Застосування даної методики конструювання жіночого одягу дозволяє за лічені хвилини побудувати креслення основи виробу напівприлеглої силуету (прибавка на вільне облягання 4см) з урахуванням висоти плечової накладки в моделі. Безрозрахункова методика конструювання активно перевірялася на практиці останню чверть століття на індивідуальних фігурах жінок різних вікових груп, розмірзростів і тілобудов. Тобто з повною впевненістю можна сказати, що запропонована методика конструювання жіночого одягу враховує індивідуальні антропологічні особливості фігури наближеної до умовно-пропорційної в розумних межах без використання численних мірок або стандартних вимірів фігури і розрахунків.

Розроблений нами зміст навчального матеріалу позитивно вплинув на навчальний процес і процес виготовлення виробів. Використання запропонованої методики конструювання у процесі професійної конструкторської підготовки майбутніх педагогів ПТНЗ швейного профілю під час проектування і виготовлення одягу сприяло підвищенню інтересу до занять, рівня оволодіння проектними (конструкторськими) знаннями і вміннями, якісному та швидкому виготовленню виробів. Отже, процес професійного становлення особистості став набувати нових якісних цінностей.

Перспективи подальших досліджень. Враховуючи важливість якнайповнішого задоволення індивідуальних вимог споживачів при розробці одягу промислового виробництва, а також необхідність підвищення якості виконання проектних робіт, актуальним і своєчасним стає дослідження, спрямоване на вирішення науково-технічних завдань щодо подальшого удосконалення методів проектування базових конструкцій одягу з використанням сучасних систем автоматизованого проектування (САПР) одягу.

Комп'ютерні технології знайшли широке застосування в сучасних технологічних процесах проектування і виробництва одягу. Використання комп'ютерних технологій переводить професійну діяльність педагога ПТНЗ швейного профілю на новий, більш високий якісний рівень. У зв'язку з широким впровадженням комп'ютерних технологій у швейне виробництво змінюються функції сучасного фахівця швейної галузі легкої промисловості у процесі автоматизованого проектування і конструювання одягу.

Література

1. Гриценко І.А. Педагогічні умови організації виробничого навчання учнів ПТНЗ швейного профілю: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04/ Гриценко Інна Анатоліївна. – К., 2007. – 305 с.
2. Изделия швейные, трикотажные, меховые. Типовые фигуры женщин. Размерные признаки для проектирования одежды: ОСТ 17-326 – 81. – М.: ЦНИИИТЭИлегпром, 1981. – 109 с.
3. Цимбал Т.В. Антропометрична стандартизація проектування одягу: монографія/ Тетяна Валентинівна Цимбал. – К.: КНУТД, 2004. – 148 с.
4. Янчевская Е.А. Конструирование верхней женской одежды./ Екатерина Александровна Янчевская. – М.: Легпромбытиздат, 1989. – 240 с. : ил.

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОЕКТНЫХ ЗНАНИЙ И УМЕНИЙ У БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ ПТУЗ ШВЕЙНОГО ПРОФИЛЯ

Резюме

Проанализирован процесс формирования проектных знаний и умений специалистов швейного профиля во время конструкторской подготовки. Предложена безрасчетная методика конструирования для учебного процесса и процесса изготовления одежды на типовые фигуры 333 размероростов.

Ключевые слова: проектные знания, умения; педагог ПТУЗ, швейный профиль, конструкторская подготовка.

Т. М. Vasenok

THE FEATURES OF DESIGN KNOWLEDGE AND SKILLS FORMING IN THE FUTURE TEACHERS OF SEWING SPECIALIZATION VOCATIONAL SCHOOL

Summary

The forming process of design sewing professional knowledge and skills was analyzed during the design sewing training. The ready for certain size design methodics for typical figures in 333 length size were suggested for the learning process and the process of clothes making.

Key words: design knowledge and skills, a teacher of vocational school, sewing specialization, design sewing training.

УДК 37.013.74

О.К. Мілютіна

РЕЛІГІЄЗНАВЧІ НАВЧАЛЬНІ КУРСИ ЯК ЗАСІБ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ ШКОЛЯРІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

У статті проаналізовано різні погляди на роль релігійно-освітньої освіти і релігійного виховання у полікультурній освіті школярів у середніх державних школах Великої Британії, визначено різні підходи до релігійного виховання у полікультурному і поліконфесійному британському суспільстві, схарактеризовано місце релігійно-освітньої освіти у Національному курикулумі Великої Британії.

Ключові слова: релігійно-освітня освіта, релігійне виховання, полікультурна освіта, полірелігійне суспільство, феноменологічний підхід, "позитивний плюралізм", "інтерпретивний" підхід, "емпіричний" підхід, "діалогічне" релігійне навчання, неофіційна навчальна програма.

Постановка проблеми. Релігія завжди займала й надалі займатиме чільне місце в системі цінностей багатьох культур. З найдавніших часів вона виконувала в суспільстві такі важливі функції як символічна легітимізація життєвого ладу, формування колективних підсвідомих засад соціальної єдності, архетипів світосприйняття, мислення та поведінки. Вона впливала на світогляд людей, сакралізувала та забезпечувала моральні цінності, сприяла консолідації та стабільності спільнот у процесі їхнього розвитку [1, с. 162].

Ще Еміль Дюркгейм, аналізуючи суспільні функції релігії, зазначав, що вона є системою колективних уявлень, що виконує функцію згуртування суспільства, встановлення зв'язку між індивідом та суспільством або між групами та суспільством. Під таким кутом зору релігія постає як система інституційних норм, вірувань, цінностей, які тією чи іншою мірою поділяються всіма членами спільноти, що й підтримує її цілісність [1, с. 162].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні релігія має значення одного з найважливіших стабілізуючих та консолідуючих чинників у західному суспільстві. Європейські інтеграційні процеси, що супроводжуються розмиванням етнічних кордонів, міграцією населення, поступовою асиміляцією малих спільнот великими, послабленням традицій та самобутніх культурних звичаїв і боротьбою етнічних меншин за їхнє збереження позначаються і на релігійній сфері. І тому, замовчування релігійного фактора в навчальному процесі може призвести лише до негативних наслідків. Отже, знання і розуміння релігійних проблем мають бути серед основних знань, що ними повинні володіти громадяни полікультурного, полірелігійного суспільства.

Значенню релігійної освіти і виховання в сучасному педагогічному процесі приділяють значну увагу і вітчизняні, і зарубіжні, зокрема англомовні, дослідники. Так, значення релігії для духовно-морального розвитку людини, теоретичні проблеми релігійної освіти, особливості її впровадження в систему загальної освіти Великої Британії розглядаються в працях К. Баккера, Р. Голдмана, М. Грімміта, Р. Джексона, Дж. та К. Еррікерів, Д. Кіста, Е. Кокса, Т. Кулінга, Д. Куш, Г. Лоукса, М. Лайсестера, Е. Райта, Н. Смарта, Л. Френсіса, Д. Халла, К. Харта та ін. Серед українських учених, які досліджували ці питання – Н. Лавриченко, О. Лук'яненко, М. Палінчак, Г. Погромська, З. Таратайцев та інші.

Мета нашої статті – проаналізувати роль релігійної освіти і виховання як важливої складової полікультурної освіти школярів у навчальних закладах Великої Британії.

Релігійне виховання займає значне місце у навчальних програмах середніх шкіл багатьох європейських країн, і потенційно може багато зробити для полікультурної освіти. На думку українського науковця Н.М. Лавриченко, у сучасній європейській шкільній практиці переважає моральний і духовний